

ligger et bestemt Forslag, og det er en bekjendt Erfaringsætning, at man ofte krymper sig ved at gaae ind paa Noget, saalænge det foreligger i sin ubestemte Almindelighed, medens man derimod, naar Tanken har faaet Form og Stikfelse, ikke har saa Meget derimod. Selv om der forøvrigt fra Amtsrådene, naar de paany bleve hørte, gjentagende skulde indkomme Protester, troer jeg dog, at man maa finde, at det til Syvende og Sidst er Rigsdagen, der skal give Lov, men ikke Amtsrådene, og naar man i og for sig finder, at en Lov vil være god, er der ingen Grund til at forhindre dens Udkommen, fordi Amtsrådene modsætte sig den. Det har desuden ikke saa sjældent været Tilfældet, at en af Rigsdagen vedtagen Lov i Begyndelsen er bleven modtaget med Uvillie, men at man dog senere godt har fundet sig i den; jeg skal til Exempel blot nævne Næringsloven. — Den tredje Indvending, der er fremkommen imod vort Forslag, er den, at det vilde medføre store Besværligheder for Communerne paa Grund af, at der ikke vilde være tilstrækkelige Kræfter i Amtsrådene. Den ærede sidste Taler har allerede omhandlet dette Punkt, og jeg skal til, hvad han yttrede, spøe, at det er en Indvending, som jeg troer, ikke er rigtig. Der er allerede givet Amtsrådene en saa stor Myndighed, der er henlagt til dem Varetagelsen af saa mange Interesser, at jeg ikke troer, man af denne Grund skulde lade sig afholde fra at gaae ind paa Forslaget. Jeg vil f. Ex. blot nævne, hvad der er hentydet til i Lovforslagets Motiver, at Overtilsynet med Skolevæsenet er henlagt til Amtsrådet. Nu vil der ganske vist kunne indvendes, at der er stor Forskjel paa at have Overtilsynet med Skolevæsenet og at have Tilsynet med de Umyndiges Midler, men denne Forskjel troer jeg netop er en saadan, at den taler til Gunst for vort Forslag; thi hvad ligger til Syvende og Sidst nærmere for Amtsrådene at beskæftige sig med end Pengeforvaltning? Tiltroer man dem saa megen Dygtighed og Indsigt, at man tør henlægge Skolevæsenets Bestyrelse under dem, maa man ogsaa tiltroe dem Dygtighed og Indsigt nok til at kunne varetage en saadan Pengeforvaltning, og i ethvert Tilfælde er det en Erfaring, der er meget gammel, at

jo større Ansvar man paalægger en Institution, desto flere og dygtigere Kræfter udvikler der sig altid. — Disse ere hovedsagelig de enkelte Indvendinger, der ere fremsatte imod vort Forslag. En af mine ærede Medforslagsstillerer nævnte endel Fordele, som vilde flyde af vort Forslags Vedtagelse, men den ærede Ordfører for Fleertallet afsøiste dette ved blot at sige, at de selv samme Fordele ogsaa vilde opnaaes ved Fleertallets Forslag. Han indskrænkede sig imidlertid til en reen og bar Paastand derom, han førte ikke noget Beviis i saa Henseende, og jeg kan derfor ikke tillægge denne hans Formening videre Vægt. Forslagsstillerne have, som sagt, nærmest havt for Øie at ville fremsætte deres Forslag som en Heelhed, for at bringe den Hovedgrundtanke, der gaaer igjennem det, under Discussion og Overveielse, imedens de villig erkjende, at det i dets Enkeltheder vistnok vil kunne trænge til særdeles mange Forandringer, og det skal naturligviis være os en stor Glæde at modtage Forslag i den Retning.

J. Nee: Da min ærede Medforslagsstiller, Folketingsmanden for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (Nyholm), tilligemed to andre ærede Medlemmer, nemlig for Thisted Amts 3die Valgkreds (Meergaard) og fra Veile (Schytte) saa udsørlig have imødegaaet de Grunde, der ere ansøorte imod det Forslag, jeg har været med at stille, skal jeg indskrænke mig til et Par korte Bemærkninger. Den ærede Ordfører sagde i det Foredrag, hvori han søgte at imødegaae det Forslag, jeg har været med at stille, at der imod en saadan communal Ordning er fra Amtsrådenes Side nedlagt en formelig Protest. Jeg troer dog, at dette turde berøe paa en Misforstaaelse; det er allerede af en æret foregaaende Taler sagt, hvorledes det hermed forholder sig. En foregaaende Justitsminister har henvendt det Spørgsmaal til Amtsrådene, om de kunde ønske denne communal Ordning; men Spørgsmaalet blev stillet ganske i sin Almindelighed; der blev ikke forelagt dem noget Udkast til Lov derom, og Svaret lyd fra eet Amtsråd paa, at man ønskede en saadan Ordning, hvoriimod den af alle de andre fraraabedes, men der var intet,